

NYT

NR. 34
1. halvår 2024

FURESØ MUSEER

IMMIGRANTMUSEET | MOSEGAARDEN | CORNELEN | ARKIVERNE

Redaktion:
Anders Thorkilsen & Cathrine Kyø Hermansen

Redaktionen er afsluttet januar 2024
Næste nr. udkommer august 2024

Forsidefoto: Jette Reinholdt

Denne tryksag er Svanemærket og CO2 kompenseret

Velkommen

Hører man til de, der tror på, at regnvejr er museumsvejr, giver det mening, at museerne har haft et meget velbesøgt efterår. Såvel lokale besøgende og tilreisende har flittigt lagt vejen forbi Furesø Museer. Vi håber i det kommende år at kunne byde lige så mange og gerne flere besøgende velkommen i både solskin og regn.

I de kommende måneder søsætter vi en række nye indsatser, som du kan læse om her i bladet. Du kan bl.a. dykke ned i nogle af de mange historier, som Furesøborgerne har delt med museet i forbindelse med en indsamling. Vi ser også på muligheden for at lære af fortidens nøjsomhed i den nuværende klimakrise, og hvordan lokalhistorie kan bidrage til og udtrykkes gennem kunst.

Du kan blive klogere på de chilenske flygtninge og deres historie og vej til

Danmark. Endvidere kan du læse om museets arbejde med at samtidsdokumentere forskellige perspektiver af en særdeles aktuell konflikt. Du kan ligeledes møde Marianne – der drevet af et stærkt personligt engagement gjorde en stor indsats for at bringe københavnske gæstearbejdere tættere på hinanden og dermed var med til at understøtte lokale fællesskaber.

Bagerst i bladet finder du en lang række arrangementer og aktiviteter, som vi håber, du har lyst til at deltage i. Du er også altid velkommen til at komme forbi og være med til at sætte dit præg på vores historie.

På gensyn,

Cathrine Kyø Hermansen

Museums og arkivchef

Sammen skaber vi Vores historie

Furesø Museer er på rundtur for at indsamle folks personlige beretninger og ting. Det værdifulde materiale skal bruges til at skabe en ny fortælling om den lokalhistoriske udvikling i Furesø.

Af Birgitte Kabel, museumsassistent

En lille hvid campingvogn har slået døren op foran Annexgården i Hareskovby. Inde i vognen fortæller Mogens Persson historier om dengang, hans bedsteforældre tog den nybyggede jernbane fra Nørrebro ud til Hareskovby for at opføre et primitivt sommerhus.

Mogens' historie er bare én blandt rigtig mange interessante historier, som Furesø Museer har været rundt og indsamle forskellige steder i kommunen siden foråret 2022.

I de kommende år vil vi nemlig udvikle en ny permanent udstilling, hvor vi forsøger at indkredse det særlige og unikke ved Furesø Kommune og dens nyere historie. Vi spørger især folk om tiden fra jernbanen kom til egnen i 1906 og frem til kommunesammenlægningen i 2007. I den periode flyttede mange folk ligesom Mogens' bedsteforældre væk fra de trange arbejderkvarterer og ud til lys og luft i de to sognekommuner Værløse og Farum.

Udstillingsprojektet kalder vi Vores historie, fordi vi gerne vil have så mange som mulige borgere til at bidrage med fortællinger og ting, så vi kan skabe en anderledes og nærværende udstilling.

Film og fredagsbar fremmer fortællelyst

I campingvognen ved Annexgården får vi mulighed for at komme tæt ind på egnens og folks personlige historier f.eks. fortæller en midaldrende kvinde, at hun er ked af den udvikling Hareskovby har gennemgået. Hun savner mere fællesskab. Hun synes, at folk forskanser sig for meget inde i deres store villaer med glaserede tegltage, som er blevet opført på mange af de grunde, hvor der før stod primitive sommerhuse. Men denne fredag i maj har medborgerforeningen godt gang i fællesskabet, da de har inviteret til fredagsbar foran Annexgården. Det giver museet en rig lejlighed til at interviewe mange i campingvognen og inde i et større rum, som medborgerforeningen gavmildt har stillet til rådighed. Her har vi lavet en mini-udstilling med masser af

Campingvognen gør stop ved høstmarkedet i Stavnsholt, hvor der er mange, som gerne vil komme med input til vores kommende udstilling om Furesøs historie.

Foto: Furesø Museer

gamle ting og fotografier, som inspirerer folk til selv at fortælle historier om særlige oplevelser og begivenheder på egnen. Museet viser også gamle filmklip blandt andet fra dengang Hjemmeværnet skulle rive et gammelt vandtårn ned. Der lød nogle ordentlige brag, for de brugte nemlig dynamit midt i villakvarteret.

Tidstypiske historier og ting

Efter Annexgården gør campingvognen stop foran den gamle købmand Cornelen i Stavnsholt og derefter på Akacietorvet i Farum. Hvert sted kommer folk med deres spændende historier, som museet får lov at optage og gemme til vores kommende udstilling. Niels Kristian Kristensen fortæller en gribende histo-

rie: "I 1959 døde min far, og vi teenagebørn måtte til at arbejde for at få tingene til at hænge sammen. Vi fik en forpagtning af kiosken nede ved Furesøbad. Her tilbragte jeg flere af mine nætter som 14-15-årig for at undgå, at der kom indbrud i butikken."

Mange har også taget ting med fra gemmerne, som de gerne vil donere til museet f.eks. en vandrepokal fra den lokale bridgeklub med flotte indgraverede vindernavne. Andre kommer med familiefotos og gamle plantegninger over et fabriksbyggeri i Farum, der viser, at byen gennemgår en stor forvandling fra landsby til en moderne by. Til sammen danner folks historier og ting nemlig et

Mogens Persson fortæller Furesø Museers udsendte medarbejder om dengang, hans bedsteforældre opførte et primitivt sommerhus i Hareskovby.
Foto: Furesø Museer

større billede af Furesøs udvikling, som vi glæder os til at vise i den nye lokalhistoriske udstilling.

Fester og fri leg i Midtpunktet

I Farum Midtpunkt laver vi i efteråret 2022 en særlig intensiv interviewrunde til Vores historie. Igennem et par måneder besøger vi over 40 forskellige enkeltpersoner, foreninger og arbejdspladser for at indsamle fortællinger og genstande til Vores historie.

► Der var ingen strøm i det lille primitive sommerhus som Mogens Perssons forældre havde i Hareskovby. I begyndelsen af 1950'erne købte de denne såkaldte BES-ovn, som fungerede som et godt supplement til brændende komfuret. På ovnen kunne de koge vand og så gav den også noget dejlig varme til bræddehytten.

Foto: Furesø Museer

Det ikoniske jernbeklædte boligbyggeri, som blev opført fra 1972-1975, tiltrak mange unge akademikerfamilier. Her var der lagt op til meget fællesskab, for hver blok havde et stort fællesrum, og man kunne også mødes i spisehuset og hos nærkøbmanden.

Vibeke E., der voksede op i Midtpunktet, husker de kvartalsvise blokfester, hvor de voksne drak sig fulde og dansede til vild musik. Hun nød som barn at se, hvordan de voksne morede sig.

Farum Midtpunkt bød dengang også på masser af ting for børn f.eks. var der i blok A en biograf med røde veloursæder, hvor man kunne se Gøg og Gokke-film for kun en femmer. For børnene var der også et kæmpe slaraffenland på de store udendørs arealer, Vibeke E. fortæller:

”I den nordlige ende af Farum Midtpunkt var der en uoplejet mark med masser af valmuer og kornblomster samt en lille sø, som vi fangede småfisk i og skøjtede på om vinteren. På marken opdagede min veninde og jeg også nogle gamle frugtbuske og frugttræer. Det var som et eventyr og en tidslomme fra de tidligere gårde og landbrug.”

Trække linjer op til i dag

Furesø Museer er meget interesserede i beretninger, der kan hjælpe os med at trække nogle store linjer i lokalhistorien til vores kommende permanente udstilling. En af beboerne, Berit Sandfeld, kan netop sætte udviklingen i Farum Midtpunkt i perspektiv, da hun har boet i Midtpunktet lige siden 1977. I meget lange perioder har hun engageret sig i det udvidede beboerdemokrati. Hun

▼ Farum Midtpunkt var et slaraffenland for de mange børn, der flyttede ind i det store boligkompleks i løbet af 1970'erne. Her var masser af legekammerater og muligheder for fri leg på de store udenomsarealer mellem og uden for blokkene. Privat foto

▲ Vibeke E. voksede op i Farum Midtpunkt og har blandt andet doneret et stort maleri af en rød nøgen kvinde. Billedet malede hun på Bybækskolen som 13-årig – skolelederen blev så begejstret for det, at han en overgang havde det hængende på sit kontor, fordi han gerne ville sende signaler om det danske frisind til forældrene. Privat foto

oplever, at der er en helt særlig fællesskabsånd i Farum Midtpunkt, fordi folk stadigvæk er med til at bestemme over vigtige ting i deres boligområde. Dog ville hun ønske, at der var endnu flere som tog del i beboerdemokratiet, for det kniber efterhånden med aktive hænder blandt andet når, der skal tændes op i Sankthansbålet og laves en midsommerfest mellem blokkene. Alligevel har hun aldrig været i tvivl om, at det er her, hun altid vil bo – for trods alt oplever hun stadig et stort fællesskab: ”Vi har forskellige talenter, og vi sætter vores talenter til rådighed for hinanden.”

Nå ud til nye målgrupper

Indsamlingen til Vores historie er stadig i gang, for der er mange steder i Furesø, vi endnu ikke har besøgt. Udover at indsamle de værdifulde fortællinger, giver projektet os også en enestående mulighed for at nå ud til nogle af de mennesker, som ikke allerede kender vores museer – for deres historier er også meget værdifulde bidrag til lokalhistorien. ■

Berit Sandfeld er så begejstret for at bo i Farum Midtpunkt, at hun er blevet boende der, siden hun flyttede ind i 1977. Hendes beretning er et værdifuldt bidrag til indsamlingsprojektet Vores historie. Privat foto

Tag hele familien med til købmanden anno 1930.

Få en rundvisning i købmandsgården
Cornelen i Stavnholt. Vi har fyldt
butikken med alt fra bismarcksklumper
til snurretoppe og i den lille café er der
friskbrygget kaffe og te.

Cornelen er åben
første og sidste
søndag i måneden
kl. 10.00-16.00

GRATIS ADGANG

www.furesoemuseer.dk

Vil du være en del af vores team?

På Furesø Museer er vi stolte af at have en stor gruppe meget engagerede og dygtige frivillige, men vi kan sagtens bruge flere ildsjæle!

Museumsarbejde kan være mange ting og som frivillig hos os har du mulighed for at arbejde med en lang række forskellige indsatsområder. Ligen har vi især brug for ekstra museumsværter, der arbejder i selvstændige teams af to personer på vores købmandsgård Cornelen i Stavnholt. Vi har også løbende brug for museumsværter, der på søndage kan holde åbent på Mosegaarden i Værløse.

Hvis du vil lære et gammelt håndværk fra dig eller har anden relevant specialviden som du har lyst til at videreformidle, så hører vi også meget gerne fra dig! Det kan også være at du har 'hænderne godt skruet på' og kunne have lyst til at hjælpe med praktiske opgaver eller deltage i produktion og opsætning af nye udstillinger eller måske vil du hjælpe i forbindelse med afholdelse af events og arrangementer.

Mulighederne er mange og vi værdsætter din indsats højt uanset om du har særlige kompetencer eller ej.

Kontakt os på xxx@???.dk eller ring xx xx xx xx

FURESØMUSEER

Marianne og gæstearbejderne

I 1968 var 18-årige Marianne Tejls Olsen ved at uddanne sig til kontorassistent, men der var noget i verden, der pludselig blev mere nærværende, noget der betød mere og var mere spændende end hverdagen på kontoret hos Richters skolemateriel. Marianne læste bøger, skrev digte og kørte på Nimbus. Forældrene var ikke så begejstrede for det med motorcyklen, men de vidste også, at deres datter kunne finde ud af hvad som helst. Klare hvad som helst. Marianne gjorde altid det, hun satte sig for.

Af Dragan Jovanovic, Videnskabelig assistent

Plastikfabrikken Brdr. Eisenhardt lå på Vejlegårdsvej 61 i Vallensbæk. Der var bondegårde rundt omkring fabrikken dengang. Fabrikken lavede sodavandskasser og bøtter til cremer og lignende. Mariannes far havde været værkfører i firmaet i mange år, og hendes bror blev endda udlært som værktøjsmager på fabrikken. Senere arbejdede Marianne også selv på treholdsskift i firmaet, som altså blev et markant omdrejningspunkt i familiens liv i 70'erne.

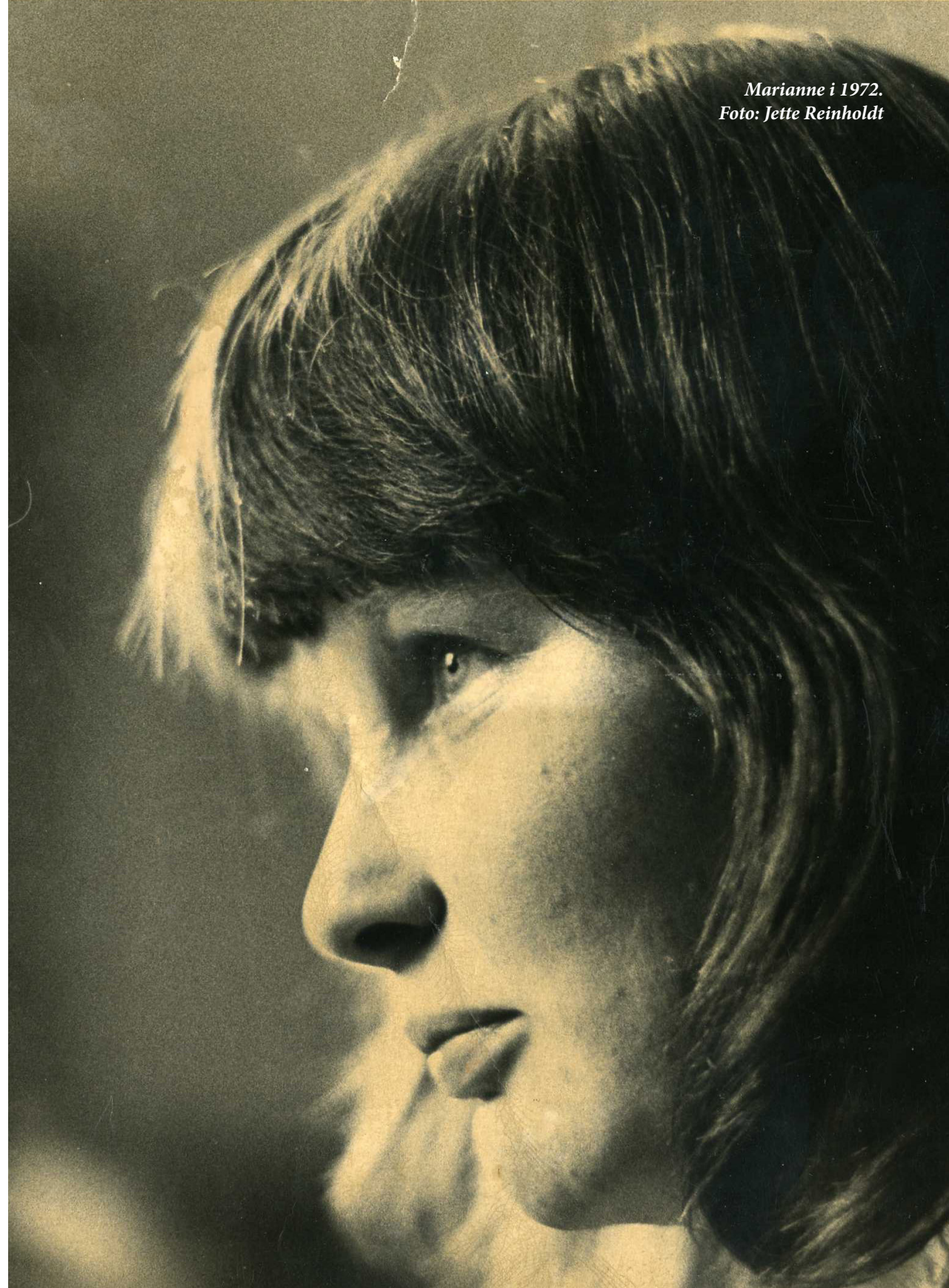
Marianne forklarer: *Min far fik sin første gæstearbejder i '68. Han hed Hasan. Og ham indlemmede han i familien, så Hasan var med alle mulige steder. I '69 inviterer Hasan så min far med til Tyrkiet. Men han havde ikke tid til at rejse fra fabrikken. "Så rejser jeg", sagde jeg. Jeg vidste overhovedet ikke, hvor Tyrkiet var, og jeg interesserede mig ikke særligt*

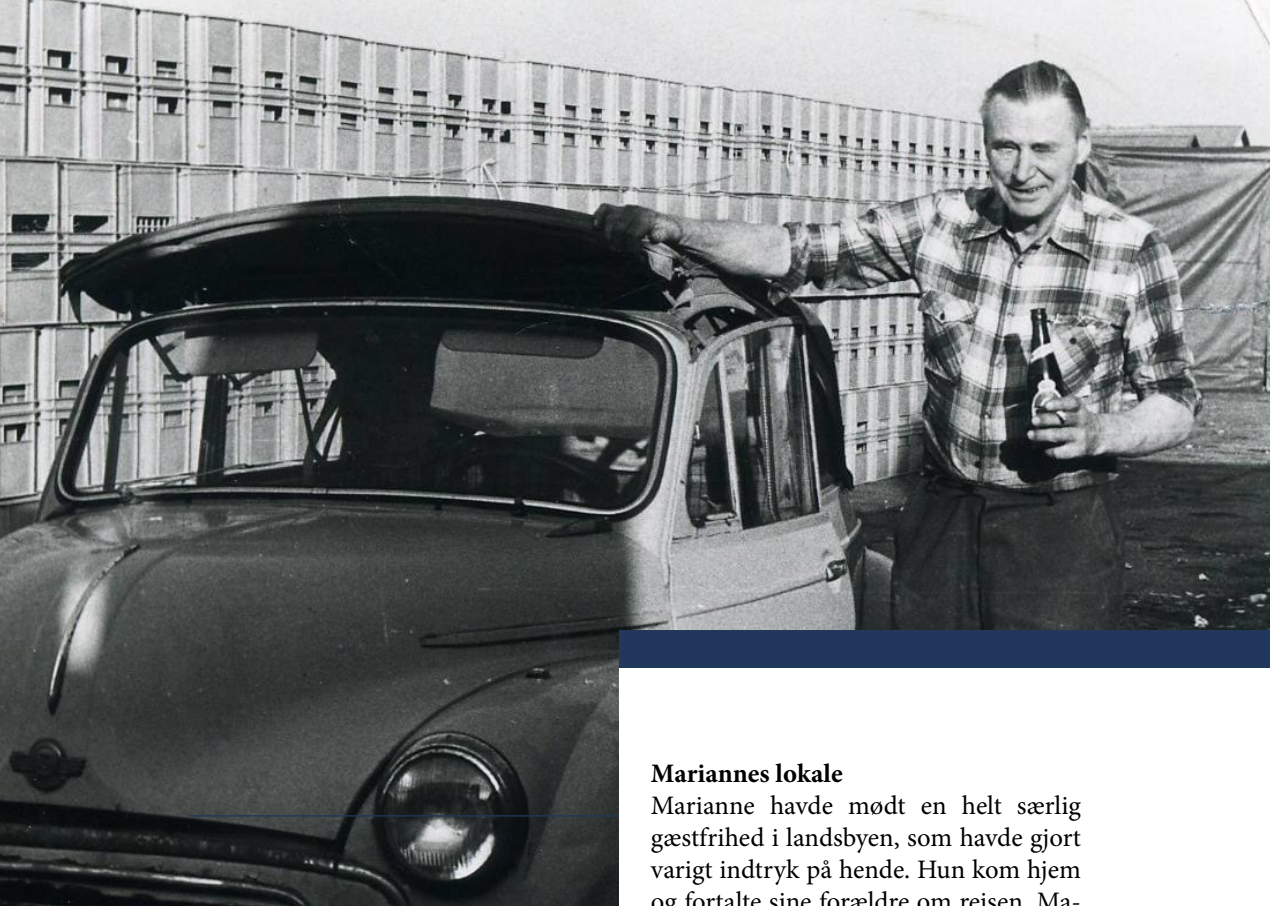
for tyrkere på det tidspunkt. Min far og mor blev advareret af venner og bekendte om hvid slavehandel. Men det var de nu ikke bekymret for.

Er alle kvinder i Danmark som Marianne?

Hasan og jeg rejste med toget til Istanbul, og da vi kom til hans landsby, var jeg vist den første turist, der nogensinde havde været der. Og jeg var kvinde, så det var lidt usædvanligt, og de var fuldstændigt forvirrede. Det var en lillebitte landsby dengang. Det er den ikke længere. Jeg boede hos Hasans familie, og jeg måtte jo altså overbevise hans kone og alle i byen om, at jeg altså ikke var hans nye kone fra Danmark.

Marianne havde gået på landbrugsskole, før hun kom på et kontor. Så hun vidste, hvordan man betjente landbrugsmaski-

▲ Kurt Olsen hos Brdr. Eisenhardt.
Privat foto

ner og havde med dyr at gøre. Der var mange ting, som Marianne bare gjorde, der ikke var almindeligt at gøre i landsbyen Yaniceoba i 1969. Hun klappede f.eks. den store lænkehund og prøvekørte den nye mejetærsker i marken.

Jeg lånte også en motorcykel af én og kørte rundt i landsbyen. Og jeg red også på æsler. Jeg hilste på alle ved at give hånd og sige "hej" og se i øjnene, også mændene. Mange af de børn, jeg mødte dengang i landsbyen, og som jeg siden har holdt kontakt til, har fortalt mig, at de spurgte deres forældre: "er alle kvinder sådan i Danmark?"

Mariannes lokale

Marianne havde mødt en helt særlig gæstfrihed i landsbyen, som havde gjort varigt indtryk på hende. Hun kom hjem og fortalte sine forældre om rejsen. Marianne var blevet meget bevidst om de gæstearbejdere, hun ofte så på hovedbanegården i København de år, og som ikke havde andre bedre steder at holde til, når de havde fri. Det var noget, man nemt fik øje på, men det blev først for alvor 'Mariannes kæphest', da hun kom hjem fra sit ophold i den lille tyrkiske landsby.

Jeg talte med mine forældre om det, og så fandt vi noget, der hed 'kontakt gæstearbejdere', som vi meldte os til. Det var nogle mennesker, som holdt til i forskellige menighedslokaler, men de havde bare ikke kontakt til nogen gæstearbejdere. Det var et lidt mærkeligt foretagende. Men så lykkedes det dem endelig at stable et arrangement på benene. Jeg tænkte, "det her, det kan jeg gøre meget bedre".

▲ Mariannes første rejse til Tyrkiet i 1969.
Private fotos

Marianne vidste nu, at der var en velvilje for projekter af denne slags i menighedsrådene i København. Hun forhørte sig omkring, og efter fjorten dage havde hun 350 kvadratmeter lokaler til rådighed om lørdagen i Enghave kirke på Vesterbro. Efter tre måneder var der flere hundrede gæster, der havde været i 'klubben', og Marianne fik lov til at låne lokalet om søndagen også.

Jeg tog ud og satte op fredag aften, borde og stole osv. Lørdag morgen tog jeg i kødbyen og købte kyllinger og hakket oksekød, og min far tog på grønttorvet. Så mødtes vi ude i lokalet klokken ti med min mor, og så lavede vi ellers Köfte (tyrkiske frikadeller) og kogte kyllinger og lavede kaffe osv. Og søndag aften skulle vi pakke det hele sammen igen. Vi var meget trætte dengang, men det var også hyggeligt. Hvis vores venner eller familie

ville se os i den periode, så måtte de besøge os i lokalet. Det gjorde de så.

Tyrkerne blev et nyt centralt omdrejningspunkt i familien Olsens liv, både på arbejdet og i fritiden. Mellem 1970-72 fik Kurt 15 tyrkiske gæstearbejdere på plastikfabrikken fra Yeniceoba og Uşak i Tyrkiet. Der skulle ikke være noget med selvbetjening i klubben, når de arbejdede hårdt til dagligt. Der skulle pusles om dem, sådan som familien selv blev puslet om, når de var på besøg i Tyrkiet i årene efter Mariannes første rejse. Familien Olsen begyndte at gå til tyrkisk sammen på aftenskole i 1970. Men de klarede sig også fint inden da ved at bruge arme og ben og ved at blande både lidt dansk, tysk og engelsk.

Der er telefon!

Kurt var værkfører, men også kammerat

med arbejderne i den lille virksomhed. Marianne husker, at der var meget humor og venskabelighed i luften på trods af de små forskelle som nogle gange indfandt sig. Der var f.eks. noget med blufærdighed, som Kurt ikke havde behovet at tage stilling til tidligere. Gæstarbejderne tog altid bad efter arbejde, og nogle gange før. Men de var ikke så glade for de gennemsigtige badeforhæng, så de blev skiftet ud. Til gengæld var der ikke noget i vejen med værkstedshumoren.

Min fars kontor var i den ene ende af bygningen og badeværelset i den anden. Og når far var i bad, så råbte de "Kurt, der er telefon", for min far ville tage telefonen, uanset hvad. Så han kom altså løbende nogen igennem fabrikshallen, og det, synes de, var så morsomt.

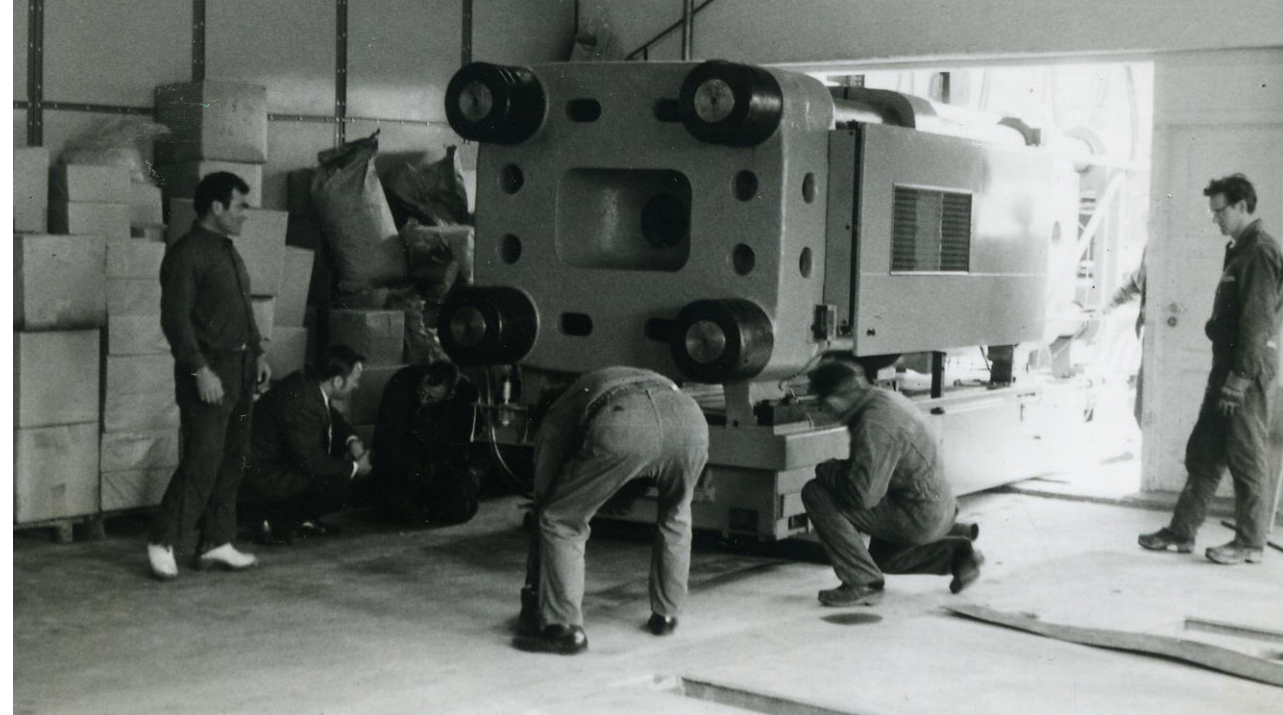
De tyrkiske arbejdsmænd mødte også værkførereren i weekenden, når de kom i klubben. Kurt stod ofte i køkkenet og bryggede kaffe i en stor mælkejunge med taphane. Der blev også solgt sodavand, og øl ved meget sjældne lejligheder.

Vi solgte uanede mængder kaffe og te dengang. Folk sad i små grupper og spillede kort og fik noget varmt at drikke. Nogle af dem kunne godt lide en lille én. Det kunne min far også. Så en gang i mellem kaldte han ude fra køkkenet, "der er telefon", og så kom der nogen ud og fik et lille glas kirsebærvin i teglaset eller en snaps i colaen eller sådan noget.

Hvad laver chefens datter i et telt i haven?

Otte af de tyrkiske gæstarbejdere på plastikfabrikken manglede pludselig et sted at bo, da deres udlejer var blevet tvunget til at sige dem op. Han havde udnyttet dem med prisen. Kurt kendte til en nedlagt gård i Vallensbæk, som han besluttede sig for at leje og gøre i stand til de tyrkiske arbejdsmænd og leje værel-

▼ *Mariannes forældre, bror og svigerinde på besøg i 'den tyrkiske klub'.*
Privat foto

▲ *Fabrikslokale på plastikfabrikken. Privat foto*

▼ *Marianne spiller Tavla (tyrkisk backgammon), Kurt ser på.*
Fotograf Jette Reinholdt

ser ud til dem for 100 kr. om måneden. Også dette projekt blev et fællesforetagende i familien, da både Marianne og hendes mor var med til at skaffe møbler og gøre gården beboelig.

Vi møblerede via Frelsens Hær et værelse til hver, min mor syede gardiner og vi købte lampeskærme og hængte lamper op. Da vi kom tilbage og besøgte dem efter et par uge, så var de rykket sammen, for de ville ikke være i hver deres værelse. Lampeskærmene var taget af, og den store, lækre have, den blev brugt til affald. Og badeværelserne flød og det så meget mærkelige ud derude. Far og jeg kiggede på hinanden og aftalte, at han måtte tage sig af det med badeværelserne, og så skulle jeg nok tage mig af resten. Og så lagde jeg mig ude i haven i et stort telt og boede der i fire måneder. Jeg ville vise, at sådan en have, den kan man faktisk bruge til noget andet end mødding. Man kunne være i den, hygge sig og spille fodbold og sådan noget. I starten var de lidt betænkelige ved at chefens datter boede derude i haven. Til gengæld blev jeg passet på som aldrig før, for hvis min motorcykel ikke holdt der, så rapporterede de til min far.

▲ Mariannes telt i gårdhaven i Vallensbæk. Omkring 1974. Privat foto

Mine venner og mine forældre kom også op på gården og besøgte os ofte, og så lavede vi bål og snobrød og hyggede os sammen, alle sammen. Også gæstearbejderne.

'Mariannes lokale' lukkede i '74, da tyrkerne begyndte at åbne klubber selv. Mange har siden fortalt Marianne at de savner den tid. Og at de er kedede af, at de stoppede med at komme der. I dag får Marianne med mellemrum kontakt til børnebørn til dem, der kom i klubben dengang. De vil høre historier om tiden og se, om de kan få øje på deres bedstefar på billederne. Og selv i Yeniceoba husker mange Marianne den dag i dag. ■

Marianne foran Enghave kirke i 1972. Fotograf Jette Reinholdt

Arkivsamarbejde ved Søndersø

Når der pustes liv i gamle arkivalier, og der skabes noget nyt, ender det ikke kun ud i udstillinger og det materielle; der skabes også dialog og nytænkning mellem mennesker. Kunstner Elsebeth Jørgensen vælger at fordybe sig i arkivverden, og gennem arkivalierne findes de fortællinger, der former hendes kunstværker i udstillinger.

Af Cecilie Brøndum Rosenblad, Arkivar

Tilbage i foråret bliver Furesø Stads- og Lokalarkiv kontaktet af installationskunstneren Elsebeth Jørgensen. Hun skal lave et værk til galleriet Skovhuset Kunst og Natur's udstilling Terra: Resonans. Skovhuset ligger ved Søndersø i Værløse, og fokuset for udstillingen er Søndersø, natur og naturaktivisme. Specifikt efterspørges et værk, der kan forholde sig til stedet. Her går Elsebeths proces allerede i gang; for hvad er stedet? Hvad indeholder stedet? Her ringer arkivklokkerne, for Elsebeth mener, at det ikke kun er spændende med det, hun selv oplever, men også koblingen mellem det andre har oplevet gennem tiden. Et arkiv vil ofte kunne give indsigt i dette, og derfra startede vores samarbejde.

Kunstnerens blik

Elsebeths installationsværk "Om søen vi ikke ved" bringer søen og fortællinger om den til live. Fordybelse i arkivalier,

"Om søen vi ikke ved" er et installationsværk der indeholder genstande, videoer, lyde, arkivalier og fortællinger. Foto: Furesø Museer

både dokumenter, billeder og video kan være med til at åbne steder, begivenheder og oplevelser. Særligt Søndersø, hvor der ude på vandet kun er adgang for lystfiskere grundet vandindvinding og grundvand. Det, der i virkeligheden bringer kunstværket endnu mere til live, er den menneskelighed, der ligger bag udformningen af værket. Det er ikke blot et samarbejde mellem Elsebeth og Furesø Museer, da hun også har været i dialog og arbejdet med arkæologer, ornitologer,

biologer, foreninger, Furesø Kommune, Museum Nordsjælland og flere endnu. Yderligere indgår der i værket musik af komponist Rune Søchting og et tekstbidrag af digter René Jean Jensen. For Elsebeth er det i høj grad dialogen, der er med til at bestemme, hvad der skal med i et værk, hvad der kan inspirere, og hvilke retninger man kan gå. Det er med til at forme hendes egne indsamlinger af lyde, billeder og videoer, der også indgår i værket.

Arkivarens blik

Vi havde mange samtaler på arkivet, og gennem dem fandt vi hele tiden interesseområder ved Søndersø. Jeg kunne som fagperson og arkivar søge i bogsamlingen og senere magasinerne efter relevante og lokalhistoriske arkivalier og fordybe mig i kasser, hvor jeg ikke tidligere havde været. En del af udvælgelsen af arkivalierne handlede også om, hvorvidt deres klausul tillod, at de måtte ses. For Elsebeths vedkommende snakkede vi også om, at der for hende er flere etiske overvejelser omkring arkivalierne; for hvilken historie er det, man egentlig vil fortælle? Er det altid de mange billeder af

▼ Elsebeth Jørgensen ude på Søndersø og indsamler undervandslyde.
Foto: Furesø Museer

◀ Værket "Om søen vi ikke ved" blev udstillet i galleriet Skovhuset Kunst og Natur.

Foto: Furesø Museer

mænd, der ser ud over naturen, der er de spændende, eller findes der andre motiver og andre køn, der fortæller en anden historie? Dette er noget, Elsebeth holder fast i som en del af hendes kunstneriske proces, og det er med til at skabe et mere dynamisk værk.

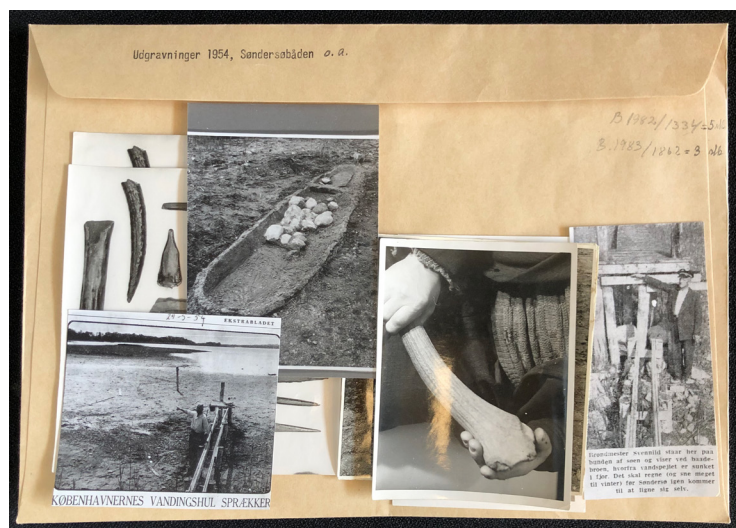
Effekten af samarbejdet

Det fantastiske ved at lave samarbejde er, at arkivet kommer ud over sine normale brugerflader og grænser. Med i udstillingen er et arkivalie, en side af en skolebog, hvor en gåtur omkring Søndersø er beskrevet. Den blev skrevet tilbage i 1931 af en 13-årig pige, og arkivaliet var næppe blevet undersøgt de næste mange år, hvis det ikke var fordi, Elsebeth ledte efter beskrivelser af Søndersø.

▼ Furesø Stads- og Lokalarkiv udlånte et arkivalie til udstillingen.

Foto: Furesø Museer

"Om søen vi ikke ved" introducerer billeder, videoer og arkivalier fra Furesø Stads- og Lokalarkiv gennem fortællinger om Søndersø til kunst- og naturinteresserede. Det går tværs over kommunegrænser gennem hendes samarbejde med de mange parter, der indgik i værket, og er med til at bringe arkivet ud i Danmark. Derudover aktiverer værket også unge, bl.a. lavede en ung filmstuderende fra FGUTV et interview med Elsebeth, som kan ses på deres hjemmeside. Fra Furesø Museers side har hele samarbejdet været en fornøjelse, og det har givet mange tanker til muligheder for at bringe arkivalier, materiale og viden ud til et bredt publikum. ■

Nogen udvalgte billeder fra Furesø Stads- og Lokalarkiv indgik i værket, deriblandt nogen af de tidligere arkæologiske fund ved Søndersø.

Foto: Furesø Museer

*I anledningen af 50-året for kuppet i Chile blev de forsvundne chilenerne mindet i Farum Kulturhus. Immigrantmuseet åbnede samtidig en plakatudstilling om kuppet og chilenernes flugt. Udstillingen kan ses i museumsgangen.
Fotos: Furesø Museer*

Når fortiden bliver aktuel

Hvad har fortidens nøjsomhed og klimakrise med hinanden at gøre? Og kan nutidens ungdom bruge fortiden til at skabe en bæredygtig fremtid?

Af Lise Milan Nielsen, Skoletjenestemedarbejder

Duften af Rich's erstatningskaffe breder sig i den lille købmandsbutik Cornelen. Eleverne stimler sammen for at prøve at fange "kaffenoterne", men det er ikke så lige til. Det dufter mere af lakrids end af kaffe! Hvorfor lod man ikke bare være med at drikke kaffe, når erstatningen smagte så dårligt? Turen går videre ind i køkkenet, hvor hokassen vækker interesse. Det var da egentlig en smart ting, så man kan undgå at bruge el til at genvarme rester! Kunne man mon bruge sådan en i dag?

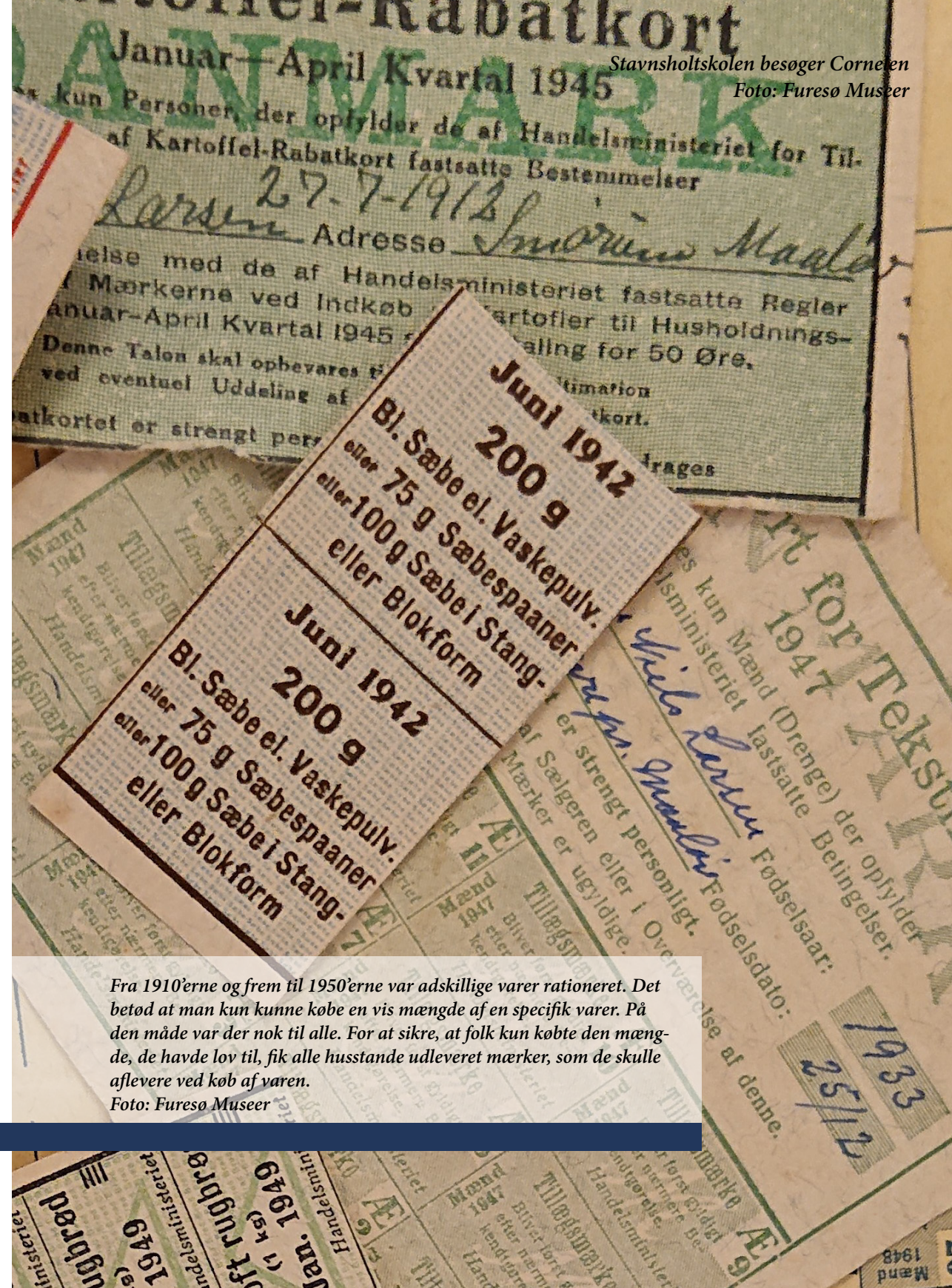
Spørgsmålene stod i kø, da en gymnasieklasse besøgte Cornelen og Mosegaarden i september måned. Besøget var led i et større projekt, hvor eleverne skulle arbejde med bæredygtighed og klima. Besøget på Cornelen tog udgangspunkt i mellemkrigs- og krigsårenes nøjsomhed og opfindsomhed i forhold til at spare på de begrænsede ressourcer. På Cornelen blev der vist rationeringsmærker, erstatningsprodukter og snakket om vareindkøb dengang contra i dag. På Mose-

gaarden stod den på omsyede portierer (tungt stofgardin, brugt som rumdeler), genbrug af gamle kjoler, "vendte" jakkesæt og kvalitet contra masseproduktion. Særligt konceptet med at man i gamle dage lånte dåbskjoler og andet "kristentøj" af præsten, syntes eleverne var smart. Så undgik man jo at købe tøj, som kun skulle bruges én gang.

Ønsket om det bæredygtige og cirkulære liv

Cornelen og Mosegaarden er fyldt med eksempler på sparsommelighed, fra tidligere tider. Spørgsmålet er: Kan man overføre nogle af de gamle sparetips til et moderne, klimabevidst publikum?

I forbindelse med krigen i Ukraine og den tilhørende energikrise og inflation blev ønsket om billige alternativer, sparetips og genbrug større end nogensinde. De gode gamle klassikere såsom Husmoderforeningens spareråd fra 1940'erne blev pludselig genudgivet, enkelte fandt endda den gode gamle hokasse frem, og

Fra 1910'erne og frem til 1950'erne var adskillige varer rationeret. Det betød at man kun kunne købe en vis mængde af en specifik vare. På den måde var der nok til alle. For at sikre, at folk kun købte den mængde, de havde lov til, fik alle husstande udleveret mærker, som de skulle aflevere ved køb af varen.

Foto: Furesø Museer

*I gamle dage var det normalt, at man enten lejede dåbskjoler og andet "kristentøj" af præsten eller andre i landsbyen. I nogle tilfælde lavede man også tøjet ud af gammelt stof, man havde i forvejen, som f.eks. af gamle gardiner eller portiere.
Foto: Dåbskjole fra Paradisgården, ca. 1880. Foto: Furesø Museer*

selleribøffen stormede frem som et klimavenligt alternativ til oksekød. Staten udsendte tips til at spare på strømmen, og pludselig begyndte folk at vaske tøj midt om natten. Blandingen af energi- og klimakrise satte gang i en proces, hvor fokuset på bæredygtighed, klimaaftryk og cirkulær levevis steg støt.

Er nøjsomhed stadig en dyd?

Mosegården i Værløse står over for en større forvandling i den nærmeste fremtid, og et af de helt centrale formidlingspunkter kunne netop være at formidle fortidens levevis, og hvad vi kan lære af den. Potentialet i den gamle gård er stor. Der kan anlægges nyttehaver eller byhaver, laves arrangementer og workshops om genbrug og reparationer. Ja, mulighederne er enorme. Nutidens klima- og energikrise har i den grad vist, at de tidligere tiders nøjsomhed stadig har en stor relevans, særligt for det klimabevidste publikum. ■

gratis adgang

**Besøg Immigrantmuseet
og oplev den anmelderroste særudstilling:
Gæstarbejderne - fortællinger fra 70'erne**

Åbent tirsdag - lørdag kl. 10.00-16.00

IMMIGRANTMUSEET
INDVANDRINGENS KULTURHISTORIE

De chilenske flygtninge

Den 9. september afholdt Immigrantmuseet en mindehøjtidelighed for de chilenerne, der forsvandt under Pinochets militærdiktatur. Arrangementet blev til i samarbejde med Dansk-chileneres 50-års gruppe i anledningen af 50-året for kuppet. Det var en stemningsfuld dag, hvor også ambassadørerne fra Chile og Cuba deltog. Men hvorfor flygtede chilenerne egentlig til Danmark?

Af Anders Thorkilsen, Museumsinspektør

I 1970 blev Salvador Allende valgt som præsident af Chile. Han lovede chilenerne en demokratisk vej mod socialisme også kendt som La Vía Chilena. Det omfattede blandt andet en nationalisering af landets kobberminer samt jordreformer. Den første tid var præget af en hvis optimisme, men på sigt fejlede Allendes økonomiske politik. Undervejs blev det chilenske samfund mere og mere polariseret og voldsparat. Allende formåede ikke at forene befolkningen, og oppositionen truede med rigsretssag. I september 1973 var situationen kritisk. Allende forsøgte at dæmpe urolighederne, men den 11. september blev regeringen afsat af general Augusto Pinochet og militæret i et statskup. Allende døde sandsynligvis ved egen hånd.

Statsterror

Umiddelbart efter kuppet gik Pinochet og militærjuntaen i gang med at myrde eller fængsle politiske modstandere. Lister med såkaldte statsfjender var ble-

vet udarbejdet forinden, og juntaen fór hårdt frem. I ugerne efter statskuppet blev 13.000 civile anholdt, hvoraf cirka 1.500 blev dræbt. Gennem rå statsterror konsoliderede juntaen hurtigt deres nye magt, og enhver opposition blev knust i processen.

Omkring 1.400 chilenerne forsvandt ligeledes under diktaturet. De blev kendt som los desaparecidos eller de forsvundne. Nogle af los desaparecidos endte i uidentificerede massegrave. Andre blev smidt i havet fra helikoptere og flyvemaskiner. Efterfølgende er det lykket at finde og identificere de jordiske rester af omkring 300 forsvundne chilenerne.

Senere blev statsterroreren mere vilkårlig. Almindelige mennesker blev uden grund arresteret og udsat for systematisk tortur. For at slippe ud af fængslet blev de mistænkte chilenerne ofte tvunget i eksil. De blev altså landsforvist. Mellem 800 til 1.000 chilenerne flygtede til Danmark.

Støtteplakat fra Chilekomiteen i 1973. Arbejdermuseet. Kunstner: Røde Mor

FRIHED for Luis Corvalan og alle andre politiske fanger i Chile

*Støtteplakat fra Komiteen Salvador Allende, cirka 1974.
Arbejdmuseet. Kunstner: Rudolf Grüttner*

Komiteen Salvador Allende
Blagårdsgade 11 2200 København
N (01)391469 Giro 275

RUDOLF GRÜTTNER

Tilværelsen i Danmark

Hovedparten af de chilenske flygtninge endte i Danmark ved tilfælde. Få havde kendskab til landet, og de færreste regnede med, at landflygtigheden var andet end midlertidig. Chilenerne levede i et limbo, hvor den mentale kuffert var pakket og klar. Drømmen om Pinochet og juntaens snarlige fald udeblev dog. Den snigende erkendelse af, at Danmark måske var endestationen, var traumatisk. Mange af chilenerne havde ligeledes ar på krop og sjæl, og alle led afsavn.

Omvendt bød Danmark også på nye muligheder i forhold til Chile, der var forholdsvis konservativ, patriarkalsk og meget klasseinddelt. På sigt faldt mange chilenerne til i det danske, også selvom tilværelsen var fremmed. Chilenerne blev ligeledes mødt af en befolkning, hvor der var velvilje og sympati. Danskerne kunne relatere til chilenernes historie eller forestillingen derom. Selvom kuppet i Chile udspillede sig langt væk, gav det altså genlyd i danskernes bevidsthed.

Særligt på den danske venstrefløj følte mange sig kaldet til Chilesagen. Solidaritetskomiteerne Chilekomiteen og Komiteen Salvador Allende så dagens lys. De to komiteer arrangerede oplysningskampanjer, indsamlinger, demonstrationer og boykotaktioner. Alt imens forsøgte de at underminere hinanden grundet ideologisk uenighed. For var vejen frem mod et socialistisk Danmark væbnet revolution eller demokratisk reform? Og hvilke erfaringer burde udledes fra Chile?

Overgangen til demokrati

Pinochets greb om magten virkede solidt. Den chilenske forfatning af 1980 dikterede imidlertid, at der i 1988 skulle afholdes folkeafstemning om, hvorvidt Pinochet og juntaen skulle forblive ved magten. Deltagelsen ved valget den 5. oktober 1988 var massiv, og nej-siden vandt med 56 % af stemmerne mod 44 % til ja-siden. Pinochet forsøgte at anfægte valgresultatet, men militæret afviste at

*Boykotplakat fra 1977 portrætterende
Augusto Pinochet. MIR.
Arbejdmuseet*

◀ Plakat fra Komiteen Salvador Allende i 1989. Arbejdermuseet

MIR var et revolutionært parti på Chiles yderste venstrefløj som bidrog til polariseringen af det chilenske samfund. Plakat fra MIR i 1977. Arbejdermuseet ▶

taen. Opfattelsen var her, at Salvador Allende og hans røde kumpaner havde drevet Chile på randen af lovløshed, økonomisk ruin samt borgerkrig. Ud fra den logik var Pinochet og militæret nødsaget til at gribe ind for at genskabe orden og økonomisk fremgang. Kampen om historien raser fortsat i Chile, og splittelsen har vanskeliggjort et egentlig retsopgør. Nok er fortællingen om kuppet forholdsvis sort-hvid i Danmark, men i Chile er det mere kompliceret.

I dag bliver chilenernes nye liv i Danmark ofte fremhævet i diskussionen om vellykket integration. Traumatet fra kuppet er dog ikke helet. Derfor var Immigrantmuseet glade for at medarrangere mindehøjtideligheden. Blandt talerne var Rune Antonio Bro, hvis far kom hertil som chilensk flygtning. Han konstaterede, at hvis det ikke havde været for kuppet, ville han ikke stå her i dag, da hans far aldrig ville have mødt hans danske mor. Rune havde både sin far og sin nyfødte datter med. Tre generationer var dermed forsamlet. Det er tankevækkende, at selvom Runes datter blot er få måneder gammel, er hendes historie formet af en begivenhed, som udspillede sig i Chile for 50 år siden. Efterdønningerne af kuppet lever dermed videre gennem generationer. På godt og på ondt. ■

gribe ind. Reagan-regeringen havde forinden advaret, at sådanne forsøg nu ville få store konsekvenser fra amerikansk side.

Dagen efter trådte Pinochet frem og erkendte sit nederlag. Herefter påbegyndtes en fredelig overgang til demokrati. Pinochet fortsatte som øverstbefalende for hæren indtil 1998. Samme år blev han anholdt i London, men han blev aldrig retsforfulgt. I 2006 døde ex-diktatoren, mens han sad i husarrest i Santiago de Chile. Her stod Pinochet blandt andet anklaget for brud på menneskerettighederne samt skattesvind.

Kampen om historien

Pinochet var hadet af sine politiske modstandere. Omvendt var der også mange chilenerne, der støttede både ham og jun-

*Jødiske immigranter i København. 1915.
Foto: Holger Damgaard. Det Kongelige Bibliotek*

Vidnesbyrd – fra flere sider

Da Verdenserklæringen om Menneskerettigheder for få måneder siden fyldte 75 år, blev erklæringens 30 artikler, der sikrer de samme universelle rettigheder til alle mennesker, endnu engang aktuelle og vedkommende. Med flere globale brændpunkter på vej mod nye anspændte højder banker verden endnu engang på vores dør – og spørgsmålet om, hvordan vi som museum aktivt dokumenterer og formidler historiens materielle og menneskelige vidnesbyrd, mens de udfolder sig, rejser sig på ny.

Af Emma Barnhøj Jeppesen, Museumsinspektør

Situationen i Gaza og Israel har de seneste måneder berørt utallige mennesker. Medielandskabet har fyldt vores nethinder med billedet af terroraktioner, udbombede byer og skæbner på flugt. Hændelser, som har fået tusindvis af demonstranter verden over til at gå på gaden i håbet om at gøre en ende på tabet af civile liv.

Fra krigens kerne udgår bevægelser, som også når vores eget samfund. Reaktioner fra begge sider rejser sig i en kompleks situation, hvor kontroverser ofte vinder over samhørighed. På Immigrantmuseet har vi derfor fulgt begivenhederne tæt og endnu engang spurgt os selv, hvordan vi kan bidrage til eftertidens og vores egen samtids forståelse af konflikten og dens betydning for almindelige mennesker.

Indtryk, aftryk, udtryk

Allerede sidste år igangsatte Immigrantmuseet i tæt samarbejde med Furesø

Biblioteker og Dansk Jødisk Museum en ny tværgående indsats, hvis formål er at kaste lys over og formidle dansk-jødisk liv, historie og kultur. Indsatsen er en del af en bredere national handleplan, hvor midler til nye samarbejder med et dansk-jødisk fokus mellem landets biblioteker og museer blev afsat af den forrige regering i anledning af 400-året for jødisk tilstedeværelse i Danmark.

Det seneste år har Furesø borgere og andre interesserede derfor kunne opleve indsatsen udfolde sig i en række arrangementer om jødisk identitet, blandt andet i mødet med forfatter Benjamin Koppel, litteraturkritiker Klaus Rothstein samt komponist Stine Michel og solist Henrik Goldschmidt. Og de kommende år fortsætter indsatsen for at sprede oplysning og viden om dansk-jødisk liv, historie og kultur. Hold derfor godt øje med museets platforme, hvor vi løbende vil dele informationer om nye arrangementer om

jødisk litteratur, musik, mad og andre kulturformer.

Startskud til endnu en indsamling

Belært af tidligere erfaringer fra blandt andet arbejdet med ukrainske flygtninge og evakuerede afghanere ved vi, at det er afgørende, at museet er tilstede, når nye hændelser på migrationsområdet opstår og udfolder sig i danske rammer. Det handler særligt om at sikre materielle vidnesbyrd (genstande), som ellers vil forsvinde eller gå i glemmebogen, hvis de ikke samles ind og bevares i museets magasiner.

På en gråvejrstung søndag blev en demonstration foran Christiansborg, hvor op mod 15.000 mennesker havde forsamlet sig, startskuddet til en ny samtidsindsamling med fokus på palæstinsere i Danmark. Her blev hjemmelavede skilte og flyers i grønne, hvide, sorte og røde nuancer samlet op fra brostenene, mens billeder og videooptagelser vidner om de tanker og ord, der blev delt mellem demonstranterne. Vidnesbyrdene er nu på vej ind i vores samling, hvor de supplerer de i forvejen ganske få genstande med relation til den palæstinske historie. Hvad indsamlingen ellers vil byde på, må tiden vise. Men det første lille skridt mod at dække også denne del af vores migrationshistorie er nu taget. ■

Kalender for februar - august 2024 / De lokalhistoriske foreninger

www.farumlokalhistoriskeforening.dk | www.vaerloesehistoriske.dk | www.jonstrup-samlingen.dk

FARUM LOKALHISTORISKE FORENING:

21. MARTS
TORSdag
KL. 19.00

FOREDRAG & FILM: Farum Midtpunkt – 50 år.

Foredrag og film om ”Det arkitektoniske eksperiment Farum Midtpunkt” ved arkitekt Jens Arnfred. Jens Arnfred er søn af Tyge Arnfred, der var en af arkitekterne bag FM. En anden søn, filminstruktør Morten Arnfred, har lavet en film om byggetier, som vil blive vist. Fri entre. Forfriskninger kan købes.

STED: GEDEVASEVANG, HESTETANGSVEJ 30 A

25. APRIL
TORSdag
KL. 18.00

VANDRETUR: Årets St. Bededagsvandring. Farum Midtpunkt – 50 år.

Tur rundt i Farum Midtpunkt guidet af Bjarne Zetterstrøm og John Ehrbahn, der begge har været med fra starten for 50 år siden, da FM blev bygget. Efterfølgende kaffe og varme hveder i teater/mødesalen i Stien på Bifrostvej. Pris: 75 kr. Tilmelding til Alice på mail: svendsen.alice@gmail.com senest d. 18. april. Betaling skal ske på: reg.nr.: 9570, kontonr.: 12394349 eller MobilePay 789127. Husk at skrive navn og mailadresse. Der kan deltage 60 personer. Medlemmer har fortrinset. Andre interesserede kan blive skrevet på venteliste og vil få besked efter d. 18. april.

STED: EJENDOMSKONTORET, PALIHTOLMERRASSERNE 15

23. JUNI
SØNDag
KL. 20.00

Skt. Hansaftensarrangement

Det traditionsrige Skt. Hansaftensarrangement arrangeres i samarbejde med Det danske Spejderkorps i Farum.

Fra kl. 20 er det muligt at lave snobrød og købe øl og vand. Skt. Hans-bålet tændes senere, og som sædvanlig er der en båltale.

STED: BÅLPLADSEN V. FARUM SØ NEDEN FOR SKULPTURPARKEN OG FOR ENDEN AF FARUMGÅRDS ALLE

VÆRLØSEEGNENS HISTORISKE FORENING:

SØNDAGE
KL. 10.00-12.00

KEND DIN EGN, SKOVVANDRINGER

Vær opmærksom på, at der kan forekomme andre mødetider. Medbragte drikkevarer nydes på turen. Vi slutter ved middagstid. Detaljer, se hvor og hvornår herunder aflysninger mm. kan findes på hjemmesiden www.vaerloesehistorie.dk.

STED: MØDESTED ER NORMALT VED MOSEGÅRDEN KL. 10.00, OG VI KØRER TIL ET SAMLINGSSTED I SKOVEN I EGNE BILER ELLER I FÆLLESSKAB.

18. FEBRUAR
SØNDag
KL. 14.00

SØNDAGSFORTÆLLING

Conny Laustsen fortæller om hør – blev det dyrket i Værløse?

STED: MOSEGÅRDEN, SKOVGÅRDS ALLE 37, VÆRLØSE

24. FEBRUAR
LØRDag
KL. 11.00-14.00

MEDLEMSDAGEN

Her kan du hente Witherløse (vort årsskrift), foreningens jubilæumsbog, betale årets kontingent samt få Bavnen nr. 1. Kom og få en snak med bestyrelsen og andre medlemmer. Husk at medbringe kontanter eller betal kontingent via MobilePay. Vi byder også velkommen til interesserede nye medlemmer, som kan indmeldes på dagen.

STED: MOSEGÅRDEN, SKOVGÅRDS ALLE 37, VÆRLØSE

17. MARTS
SØNDag
KL. 14.00

SØNDAGSFORTÆLLING

STED: MOSEGÅRDEN, SKOVGÅRDS ALLE 37, VÆRLØSE

14. APRIL
SØNDag
KL. 14.00

SØNDAGSFORTÆLLING

STED: MOSEGÅRDEN, SKOVGÅRDS ALLE 37, VÆRLØSE

20. APRIL
LØRDag
KL. 14.00

FOREDRAG: Finn Andersen

Efter generalforsamlingen følger et foredrag af Finn Andersen 'Fra Værløselejr til Flyvestation.'

STED: SVVSTJERNESKOLENS FESTSAL, SKOVløBERVANGEN 1, 3500 VÆRLØSE

6. MAJ
MANDag
KL. 18.30

KEND DIN EGN: Rydning af oldtidsminde

Traditionen tro har Furesø Arkæologigruppe i samarbejde med Naturstyrelsen og Værløse Naurgruppe, inviteret alle interesserede til en forårsaften i skoven, med det formål at rydde et oldtidsminde for skov og krat. Medbring godt humør samt grensаве og hogenæb samt arbejdshandsker. Påklædning efter vejret. Skovvæsenet stiller med mandskab, motorsav og forfriskninger, se mere om stedet vi skal rydde, på hjemmesiden www.vaerloesehistorie.dk.

STED: MOSEGAARDEN, HVORFRA VI KØRER SAMMEN TIL SKOVEN

VÆRLØSEGNENS HISTORISKE FORENING:

ALLE ARRANGEMENTER ER GRATIS

12. MAJ
SØNDAG
KL. 13.00-16.00

FORÅRSTUR
Foreningens forårstur – vandring i Store Hareskov.
STED: MOSEGAARDEN, HVORFRA VI KØRER TIL ET SAMLINGSSTED I SKOVEN I EGNE BILER ELLER I FÆLLESSKAB

26. MAJ
SØNDAG
KL. 14.00

SØNDAGSFORTÆLLING
STED: MOSEGÅRDEN, SKOVGÅRDS ALLÉ 37, VÆRLØSE

5. JUNI
ONSDAG
KL. 13.00-16.00

GRUNDLOVSFEST
Sang, grundlovstale samt musik ved Værløse Folkemusikanter.
Det vil være muligt at købe kaffe med kage, øl, vand og vin. Læs mere om dagen på hjemmesiden www.vaerloesehistorie.dk.
STED: MOSEGÅRDEN, SKOVGÅRDS ALLÉ 37, VÆRLØSE

9. JUNI
SØNDAG
KL. 13.00-16.00

TUR
Tur for bl.a. gangbesværede.
MØDESTED: KULTURTORVET VED GALAKSEN OG SATELLITTEN

16. JUNI
SØNDAG
KL. 14.00

SØNDAGSFORTÆLLING
STED: MOSEGÅRDEN, SKOVGÅRDS ALLÉ 37, VÆRLØS

18. AUGUST
SØNDAG
KL. 13.00-16.00

KVARTÉRSVANDRING
Kvartérsvandring ved Hareskovgård. Mads Pedersen fortæller om pige-kvarteret.
MØDESTED: MOSEGÅRDEN, SKOVGÅRDS ALLÉ 37, VÆRLØSE

25. AUGUST
SØNDAG
KL. 13.00-16.00

ARKÆOLOGIENS DAG I FURESØ
STED: MOSEGÅRDEN, SKOVGÅRDS ALLÉ 37, VÆRLØSE

JONSTRUPSAMLINGEN:

ALLE ARRANGEMENTER ER GRATIS

Alle arrangementer finder sted i Jonstrup gl. Seminariums øvelsesskole, Jonstrupvej 288, indgang E, Jonstrup.
Hvis ændringer, publiceres dette inden aktiviteten på www.jonstrupsamlingen.dk og facebook: [jonstrupsamlingens venner.dk](https://www.facebook.com/jonstrupsamlingen)

4. FEBRUAR
SØNDAG
KL. 14.00-16.00

"LÆREREN SOM DEN GODE LANDMAND"
Chr. Larsen, seniorforsker og arkivar ved Rigsarkivet i København, fortæller om skoleoddens historie fra landboreformerne i 1780'erne og frem til ca. år 1900, hvor skolehaven og skolejorden var en del af lærerlønnen og nødvendig for at brødføde læreren og hans familie.
STED: JONSTRUP GL. SEMINARIUMS ØVELSESSKOLE, JONSTRUPVEJ 288, INDGANG E, JONSTRUP.

3. MARTS
SØNDAG
KL. 14.00-16.00

"FOLKESKOLENS UDVIKLING I DE SIDSTE 65 ÅR"
Mogens Cramil, tidligere leder af Forskningsinstituttet for Pædagogik og Uddannelse, skoledirektør, rektor på Blaagaard Seminarium og formand for Det Pædagogiske Selskab, fortæller om velfærdssamfundets skole, vendepunkter i periodens folkeskolelove, ungdomsop-røret, kvinders udearbejde og småbørnenes institutionalisering samt senest, hvad inklusionen har betydet for skolen.
STED: JONSTRUP GL. SEMINARIUMS ØVELSESSKOLE, JONSTRUPVEJ 288, INDGANG E, JONSTRUP.

7. APRIL
SØNDAG
KL. 14.00-16.00

"KARAKTERER FØR OG NU"
Signe Holm-Larsen fra frivilliggruppen fortæller om historiske karakterskalaer med udgangspunkt i seminariets karakterind-betretning til Kancelliet fra 1806, om eksamensbeviser og om seminaristernes højere dimisbevis mv., og hun fortæller også om senere karakterskalaer frem til begreber som tidens 12-talspiger.
STED: JONSTRUP GL. SEMINARIUMS ØVELSESSKOLE, JONSTRUPVEJ 288, INDGANG E, JONSTRUP.

5. MAJ
SØNDAG
KL. 14.00-16.00

"MØLLERNE I JONSTRUP"
Per Lotz' velbesøgte møllefortælling fra 2022 gentages. Han fortæller her med kort og billeder om Jonstrup Vandmølles lange historie, om Mølle dammen og Møllemosen og om vindmøllen. Takket være vandmøllen kom klædefabrikken til Jonstrup i 1770'erne og seminariet i 1809, mens vindmøllen bl.a. kendes fra ca. 1850 og frem. Bagefter besøger vi på en kort tur sammen stederne for både vandmøllen og vindmøllen.
STED: JONSTRUP GL. SEMINARIUMS ØVELSESSKOLE, JONSTRUPVEJ 288, INDGANG E, JONSTRUP.

2. JUNI
SØNDAG
KL. 14.00-16.00

"SEMINARISTILV PÅ JONSTRUP"
Repræsentanter fra frivilliggruppen viser rundt ude og inde og fortæller om seminaristernes kostskoleliv i hverdag og fest, om skift fra sovesale til 2-3 personers værelse, om særlige begivenheder som indførelse af el og vand og om situationen under 2. Verdenskrig.
STED: JONSTRUP GL. SEMINARIUMS ØVELSESSKOLE, JONSTRUPVEJ 288, INDGANG E, JONSTRUP.

Du er velkommen til at kontakte os her:

Cathrine Kyø Hermansen
Museums- og arkivchef
Tlf.:(+45) 72 16 47 18
Mail: ckh@furesoe.dk

Anders Thorkilsen
Museumsinspektør
Tlf.:(+45) 72 16 47 26
Mail: aot1@furesoe.dk

Lise Milan Nielsen
Undervisningsansvarlig
Tlf.:(+45) 72 16 53 61
Mail: limn@furesoe.dk

Dragan Jovanovic
Videnskabelig assistent
Tlf.:(+45) 72 1 6 49 8 8
Mail: djv1@furesoe.dk

Emma Barnhøj Jeppesen
Museumsinspektør
Tlf.:(+45) 72 16 46 56
Mail: ebj1@furesoe.dk

Cecilie Brøndum Rosenblad
Arkivar
Tlf.:(+45) 72 16 49 07
Mail: cbr5@furesoe.dk

Morten Mortensen
Museumsinspektør
Tlf.:(+45) 72 16 47 34
Mail: mmo@furesoe.dk

Tetiana Burlachenko
Museumsvært
Mail: tbr3@furesoe.dk

Birgitte Kabel
Museumsassistent
Mail: birgittesemail@gmail.com

FURESØ MUSEER

ADRESSER PÅ UDSILLINGSSTEDER:

Mosegaarden

Skovgårds Allé 37, 3500 Værløse

Søndag: 13:00-16:00

Arrangementer og undervisningstilbud kan fortsat bookes i hverdage

Immigrantmuseet

Kulturtovet 12, 3520 Farum

Åbent tirsdag – lørdag: 10.00-16.00

Lukket alle helligdage

Købmandsmuseet Cornelen

Stavnsholtvej 186, 3520 Farum

Åbent første og sidste søndag i måneden fra kl. 13.00-16.00.

Lukket januar, juli og august.

Furesø Arkiver

Lokalarkiv, læsesal og stadsarkiv

Kulturtovet 12, 3520 Farum

Åbent mandag & tirsdag: 12.00-15.30

Torsdag: 12.30-17.30

Lukket alle helligdage

KONTAKT – ADMINISTRATION

Kulturtovet 12, 3520 Farum

Tlf: 72 35 61 00 / museerne@furesoe.dk

www.furesoemuseer.dk

www.immigrantmuseet.dk

FURESØ MUSEER

IMMIGRANTMUSEET | MOSEGAARDEN | CORNELEN | ARKIVERNE